

Interne Memo

Datum : 10 oktober 2017
 Aan : College van B en W en gemeentesecretaris
 Kopie aan : Raads- en commissieleden
 Behandeld door : Werkgroep Right to Challenge

Onderwerp:
Notitie voor college met opbrengst 'Daag de gemeente uit!' van de werkgroep RtC

Geacht college,

De raads werkgroep Right to Challenge heeft zich vanaf februari 2017 gebogen over de vraag hoe om te gaan met het uitdagen van de gemeente door onze inwoners. De werkgroep bestaat uit de raads/commissieleden André Oonk, Sonja Roessink, Anja ter Harmsel, Ruben Minkjan en Thea ten Have ondersteund door de griffier, beleidsmedewerker Janine Pelleboer en Ruth Deddens namens Arcon. We hebben een aantal stappen gezet en enkele producten opgeleverd. De werkgroep overhandigt dit aan het college ter verdere uitwerking.

Eerste stap van de werkgroep was het opstellen van een oproep aan inwoners om de gemeente uit te dagen. De concept oproep treft u aan als één van de opgeleverde producten. De werkgroep heeft keuzes moeten maken of en welke kaders daarbij gesteld zouden moeten worden. Ook de concept notitie met de keuzemomenten treft u aan in de bijlage.

Tweede stap was een terugkoppeling van de werkgroep aan het college (themasessie d.d. 6 juni 2017) en aan de raad (themabijeenkomst d.d. 12 juni 2017). Het verslag van dat laatste overleg is al eerder rondgestuurd, voor de volledigheid is dat eveneens terug te vinden in de bijlagen.

Derde stap was een bijeenkomst 'Daag de gemeente uit' met stakeholders. Het verslag van deze bijeenkomst treft u eveneens in de bijlagen aan.

Vlak voor het zomerreces is er (kort) overleg geweest met de portefeuillehouder. Op basis van dit overleg besloot de werkgroep om na de bijeenkomst van de stakeholders (d.d. 5 september) de opbrengst van de werkgroep aan te bieden aan het college met het verzoek aan het college om deze opbrengst te gebruiken bij het opstellen van een voorstel aan de raad. Daar zijn twee redenen voor. Right to Challenge ofwel het uitdagen van een gemeente zal van invloed zijn op de ambtelijke organisatie. Vandaar de keuze om het college te vragen met een voorstel te komen. Daarnaast is het qua besluitvorming ook het meest duale en meest transparante richting inwoners. Bij de uitwerking van deze laatste, vierde stap, is, vanwege het duale karakter, de beleidsmedewerker niet betrokken geweest.

Wij sluiten onze opdracht van de raad af met het verzoek aan u om onder meer op basis van de opbrengst van de werkgroep een voorstel 'Daag de gemeente uit!' op te stellen en te agenderen voor de commissie samenlevingszaken en ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

We hebben nog vier aandachtspunten uitgewerkt die we u voor het vervolgtraject willen meegeven. De rol van de werkgroep is daarmee (voorlopig) afgerond. Waarom voorlopig? Omdat we zeker nog een rol voor de raad voor het vervolgtraject zien weggelegd. De werkgroep is daar zeker toe bereid om die rol op zich te nemen. Want voor een succesvol vervolgtraject is het enthousiasmeren en stimuleren van inwoners van groot belang. Wij zien hier zeker ook een rol voor de werkgroep in weggelegd om samen met de raad en het college deze taak op zich te nemen en daarin ook een actieve rol te vervullen in het benaderen van inwoners.

Een tweede punt dat wij u met ons verzoek willen meegeven, is om de raad, en dat zou wederom de werkgroep kunnen zijn, een rol te geven in de klankbordgroep die uiteindelijk ideeën gaat toetsen.

Bij de verdere uitwerking stellen wij u, als derde punt, voor om de Wmo-raad een advies te laten uitbrengen op het beleidsvoorstel.

Als laatste, vierde aandachtspunt, willen we nog een opmerking maken over de planning. We hebben als werkgroep gemerkt, dat het een lastig onderwerp is. Er is nog niet veel ervaring mee. Mede daardoor en doordat het onderwerp zo breed is, is veel afstemming en overleg nodig voordat er een voorstel ligt waarbij duidelijk is bij alle partijen wat bedoeld wordt. Toch pleiten we voor een planning waarbij ruim voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2017 u de raad een voorstel kunt voorleggen en we al kunnen starten met het benaderen van inwoners. We willen u meegeven dat we, gezien de complexe materie en de weinige ervaring die er mee is opgedaan, in uw voorstel aan de raad niet alles al vastlegt, maar het vooral als experiment benadert. Laten we ervaring opdoen met enkele pilots en dat als basis gebruiken alvorens kaders en criteria volledig uit te werken en vast te stellen. Kijkende naar het vergaderschema kunnen we ons voorstellen dat de raadsvergadering van 12 december 2017 niet haalbaar is, zeker gezien onze suggestie om het voorstel voor advies aan de Wmo-raad voor te leggen en wellicht wilt u ook nog andere stakeholders benaderen. Meer in lijn met bovenstaande is een planning die gericht is op agendering voor de raadscommissie samenlevingszaken van 23 januari 2018 en de raad van 6 februari.

Met vriendelijke groet,

de werkgroep Right to Challenge,

André Oonk, Thea ten Have, Sonja Roessink, Anja ter Harmsel, Ruben Minkjan
met ondersteuning van de griffier en Arcon

UITDAGERS GEZOCHT

Nekuitstekers, vooruitlopers, durfals, (prikkelende titel) etc...

(die onze diensten kunnen verbeteren?)

Zoals de titel al doet vermoeden zijn wij – de gemeente Hellendoorn- op zoek naar mensen die zich herkennen in één van de bovengenoemde omschrijvingen. Of wellicht ken je (kent u) wel iemand op wie dit van toepassing is. Wij willen namelijk U, inwoner van de gemeente Hellendoorn, de mogelijkheid bieden om meer zeggenschap te krijgen over uw eigen leefomgeving en dagen u uit om met voorstellen te komen.

Right to Challenge

De gemeente is verantwoordelijk voor veel taken, zoals het groenonderhoud in de openbare ruimte, het verstrekken van hulpmiddelen voor mensen die slecht ter been zijn en het plaatsen van verkiezingsborden. Soms doen we die zelf, soms besteden wij deze uit bij andere partijen. Wij als gemeente Hellendoorn bieden u de kans om mee te dingen naar de opdracht voor uitvoering van die taak. Dit heet 'Right to Challenge' ofwel: het recht van inwoners om de gemeente uit te dagen.

Creativiteit, vernieuwing en betrokkenheid

“Wat levert dit mij op?” horen wij u denken. In de eerste plaats zult u, doordat u meer invloed en zeggenschap heeft, meer betrokken zijn met uw omgeving (en de manier waarop de gemeente werkt?). Het is immers uw voorstel dat u kunt gaan uitvoeren. Daarnaast hopen wij hiermee dat uw creatieve en vernieuwende voorstellen leiden tot innovatie op allerlei gebieden. Dus, heeft u een voorstel hoe een taak van de gemeente anders en/of beter kan? Kom er dan mee!

Nieuw

Ook voor ons is dit proces nieuw en moeten wij nog veel leren. We zoeken dan ook enthousiaste inwoners die van een uitdaging houden. Inwoners die samen met ons willen experimenteren naar de mogelijkheden die Right to Challenge ons biedt.

Spelregels

Uitgebreidere informatie vindt u via info.nl. Kort gezegd staan we open voor voorstellen waarvoor we in de gemeentebegroting geld voor hebben opgenomen zoals voor onderhoud, dagbesteding en thuiszorg, maar ook voor (nog iets noemen)..... Een uitzondering maken we voor taken die we vanuit de wet zelf moeten blijven doen, zoals het verstrekken van paspoorten of het werk van de brandweer.

Wie kunnen ons uitdagen?

We richten ons in eerste instantie op de inwoners, verenigingen en stichtingen uit de gemeente Hellendoorn. Hulp van buiten is uiteraard toegestaan, dit zien we dan het liefst

door maatschappelijke organisaties of ondernemers die ook uit deze gemeente komen.

Meld uw voorstel of stel uw vraag!

Neem contact op met X via uitdagen@hellendoorn.nl (*komt dan binnen bij gemeentebestuur*). Tijdens de voorbereiding krijgt u ondersteuning en samen zorgen we ervoor dat uw voorstel zo goed mogelijk zichtbaar en verwoord wordt. Voor meer informatie kunt u op de site kijken: [www. Hellendoorn.nl/uitdagen](http://www.Hellendoorn.nl/uitdagen)

Right to Challenge

Bevindingen Werkgroep Raad

1. Met welk doel bieden we ruimte voor Right to Challenge?

Waar ligt de focus op? (onderstaand een overzicht van de mogelijkheden)

- Kwaliteit/innovatie/maatwerk (co-creatie inwoners en bestaande maatschappelijke organisaties?)
- Participatie/versterken gemeenschap
- Versterken lokale economie
- Versterken zelforganisatie
- Verbeteren relatie overheid en inwoner
- Empowerment? (bijvoorbeeld cliënten GGZ die in zelfbeheer dagbesteding organiseren)
- ...

De werkgroep zou er door middel van Right to Challenge vooral voor willen zorgen dat inwoners meer zeggenschap en eigenaarschap krijgen over de leefbaarheid, dienstverlening en welzijn in hun buurt, kern of dorp. Ook willen ze werken aan de ambitie om op een creatieve en innovatieve manier samen te werken met inwoners en organisaties die voorstellen hebben die de kwaliteit van de dienstverlening en ondersteuning verbeteren.

2. Over welke taken kan het gaan?

- Alleen taken waarvoor de gemeente juridisch de plicht heeft om het Right to Challenge toe te passen als hier beroep op wordt gedaan (mo Bibliotheekwet)
- Alle bovenwettelijke en wettelijke taken die gemeente uit moet voeren
- Alle taken waar de gemeente geld voor heeft opgenomen in de begroting met uitzondering van wettelijke taken die alleen door gemeente uitgevoerd mogen worden
- Moet het een bestaande dienst vervangen of mag het ook een nog niet bestaande innovatieve/aanvullende dienst zijn?
- Moeten het taken zijn waarvan contractperiode van huidige aanbieder is verlopen?
-

De werkgroep zou alle taken en diensten hiervoor open willen stellen. Daarnaast mogen het ook nieuwe taken en diensten betreffen. Het gaat er dan om dat er gericht wordt op het bereiken van een maatschappelijk effect.

3. Wie mag uitdagen?

- Individuele inwoner
- Inwonersgroepen
- ZZP-ers uit eigen gemeente
- Ondernemers die maatschappelijk ondernemen
- Vragen die daarbij extra gesteld kunnen worden
 - Het Rtc is in principe voor collectief van inwoners. Sluit dat individuen uit die goed idee hebben?
 - Wanneer is er sprake van een collectief?

- Als een uitdager samen met andere buurtbewoner initiatief neemt?
- Als er een groep uitdagers ontstaat. Hoe groot moet die groep dan zijn?
- Als een Plaatselijk belang het als collectief erkent/betrokken wordt?
- Moet het collectief ook een rechtspersoon zijn alvorens uit te kunnen dagen?
Bijvoorbeeld een vereniging, stichting of coöperatie.
- Mogen bewonersgroepen/partijen buiten gemeentegrenzen ook uitdagen?
- Mogen het ook combinaties zijn van bestaande aanbieders met inwoners(groepen)?
- Mag het lokale welzijnswerk bijvoorbeeld onderdeel zijn van uitdaging in de rol van ondersteunen zelforganisatie?

De werkgroep zou inwoners, verenigingen en stichtingen uit de gemeente Hellendoorn willen uitnodigen de gemeente uit te dagen. 'Cocreatie' (hulp van buiten) is uiteraard toegestaan. Dit zien we dan het liefst door maatschappelijke organisaties of ondernemers die ook uit deze gemeente komen. Toch moeten het wel de inwoners zijn die met een voorstel komen.

4. Wat zijn voorwaarden?

- Moet het aantoonbaar een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de gemeente Hellendoorn?
- Moet het kwaliteit dienst aantoonbaar verbeteren?
- Moet het aantoonbaar goedkoper zijn/zelfde budget of zelfs meer kosten
 - Voor wie goedkoper? Voor de gemeente? of draagt gemeente budget over en geeft gemeente mogelijkheid het overgehouden geld elders in gemeenschap in te zetten?
- Moet het innovatief/anders zijn?
- Moet het een bestaande dienst vervangen of mag het ook een nog niet bestaande innovatieve/ aanvullende dienst zijn?
- Moet het aantoonbaar beter aansluiten bij lokale omstandigheden?
- Moet het uit de gemeenschap zelf komen?
- Moeten de initiatiefnemers zijn geworteld in de eigen buurt/wijk van het gebied?
- Moet het gesteund worden door meerdere inwoners?
- Mag het een regulier marktinitiatief zijn? (marktpartijen die reeds mee doen aan huidige aanbesteding- en inkooptrajecten.)
- Mag het nadelig uitpakken voor aantal andere inwoners (initiatief schaadt geen andere bewoners)?
- Moet het duurzaam zijn (langere tijd uitvoerbaar)?
- Moet het exploitabel zijn?
- Moet aangetoond worden dat initiatiefnemers voldoende kennis en ervaring hebben de afgesproken prestaties na te kunnen komen?
- Moet het aan zelfde kwaliteitseisen voldoen als een professionele aanbieders?
 - Moet het aan zelfde veiligheidseisen voldoen als professionele aanbieders? Of zijn minimale wettelijke veiligheidseisen voldoende?
 - Moet het voldoen aan bepaalde keurmerken?
 - Moet het geschoold personeel in dienst hebben?
 - Moet het werken met mensen met VOG verklaring?
 - Moet het bepaald percentage mensen met afstand tot arbeidsmarkt in dienst hebben?
 - Moet het op zelfde wijze kunnen registreren en diensten verantwoorden?

De werkgroep heeft gesproken over het hanteren van de volgende voorwaarden:

- Het voorstel levert aantoonbaar een bijdrage aan de leefbaarheid van de gemeente Hellendoorn
- De kwaliteit van de te vervangen taak moet minimaal van gelijk niveau zijn
- De kosten voor de uitvoering van de taak mogen niet hoger zijn dan de huidige kosten (de gemeente hevelt het budget over en biedt de mogelijkheid, in overleg, om overgehouden financiële middelen elders in de gemeenschap in te zetten)
- Het voorstel moet een bestaande dienst (deels) vervangen
- Het voorstel moet uit de gemeenschap zelf komen
- Het voorstel moet gesteund worden door meerdere inwoners;
- Een regulier marktinitiatief mag geen voorstel indienen. (Hiermee wordt bedoeld: marktpartijen die reeds mee doen aan huidige aanbesteding- en inkooptrajecten.)
- Per voorstel zal gekeken moeten worden aan welke kwaliteitseisen het moet voldoen.

5. Als we voor een experimentperiode kiezen:

- Hoeveel projecten?
- extra begroting?

De werkgroep zou willen starten met één of meerdere experimenten, dat ligt aan de grootte van de voorstellen. Inwoners mogen een voorstel indienen waarin ze aangeven waarom ze de uitvoering van een bepaalde taak beter of efficiënter kunnen en daarbij geven ze ook aan welke taak vervangen zal worden (en op welk termijn) en welk effect zij hierdoor zullen bereiken.

Het voorstel krijgt dan de mogelijkheid om tijdens een aanlooperperiode uit te groeien naar een challenge. Hiervoor ontvangen zij ondersteuning van de gemeente en/of het lokale welzijnswerk. En eventueel tussentijds financiële middelen om hun voorstel uit te werken en eventueel alvast in pilotvorm te starten.

Hiervoor zou een startkrediet in het leven geroepen kunnen worden. Dat startkrediet bestaat dan uit uren voor ondersteuning in de verdere uitwerking van het eerste voorstel, gefaciliteerd door de gemeente. Eventueel overbruggingssubsidie tot gunning aanbesteding om een voorstel niet te laten 'doodbloeden'. Op basis van een plan wordt bepaald of het voorstel een startkrediet ontvangt voor een aanlooperperiode. Na een jaar(?) van de duur van het experiment zal er een evaluatie plaatsvinden om in kaart te brengen wat de effecten van het experiment zijn.

6. Verwacht traject als er een voorstel ingediend wordt:

- Aanmelding van het voorstel
- Intake gesprek
- Ondersteuning op maat voor het maken van een plan (door de gemeente en de Welle?)
- Het plan voorleggen aan de projectgroep
- Voorkantanalyse door projectgroep (op basis van het plan)
- Uitzoeken van juridische gevolgen
- Projectgroep geeft een advies aan het college
- College neemt besluit

- Ondersteuning bij aanbesteding bij positief besluit door college

7. Wie kunnen er in de projectgroep zitten?

- Ambtenaar/Ambtenaren
- Stichting De Welle
- Inwoners
- Raadsgriffier
- Roulerend Raadslid
-

(Hier zijn door de werkgroep geen duidelijke keuzes in gemaakt?)

8. Wat kunnen we ontdekken?

Tijdens een experimenteerfase komen een aantal vragen aan bod:

- Hoe zorgen we er voor dat inwoners in aanraking gebracht worden met Right to Challenge?
- Hoe zorgen we er voor dat voorstellen niet verstrikt raken in bureaucratie?
- Aan welke voorwaarden moet een bepaald voorstel voldoen (per voorstel is dit anders)?
- Hoe kunnen we de kwaliteit en continuïteit borgen?
- Welk effect heeft Right to Challenge op werkgelegenheid (is er sprake van arbeidsverdringing)?
- Zijn er taken waarvoor Right to Challenge zich niet leent?
- Wat betekent Right to Challenge voor de interne werkwijze binnen de gemeente?
- Wat is de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente?
- Hoe kan maatschappelijke effect gemeten worden?
- Hoe kan Right to Challenge na deze experimentfase meegenomen worden in het reguliere inkooptraject?

9. Wat zijn de risico's?

Landelijk en ook binnen onze gemeente is nog niet veel ervaring met Right to Challenge. Het experiment zal daarom ook risico's met zich mee kunnen brengen. Bijvoorbeeld wanneer het gaat om aansprakelijkheid en in welke mate kwaliteit en continuïteit van een voorziening gegarandeerd kan worden. Om risico's te beperken kunnen er voorwaarden gesteld worden. Tijdens een experimenteerfase kunnen we ontdekken of en welke voorwaarden aangepast zullen moeten worden.

Informele raadsbijeenkomst over Right to challenge (d.d. 12 juni 2017)

Aanwezig: Dennis op den Dries, André Oonk, Henk Maneschijn, Sonja Roessink, Anchela Mak, Hennie Reimert, Anja ter Harmsel, Thea ten Have, Femke de Kleine, Hetty Ligtenberg, Janine Pelleboer (beleidsmedewerker), Ruth Deddens (namens Arcon), Karin Zomer

Agendapunt 1, raadsleden bijpraten over de activiteiten van de werkgroep

Inleiding, de start:

Het thema Right to Challenge is in eerste instantie door raad en college/organisatie parallel aan elkaar opgepakt:

- Op 28 oktober 2014 heeft de raad een motie Right to Challenge aangenomen waarin de raad het college vraagt te onderzoeken hoe in de geest van Right to Challenge burgerparticipatie en maatschappelijke initiatieven binnen de Wmo in Hellendoorn mogelijk gemaakt kunnen worden en naar aanleiding hiervan met een voorstel te komen. Het college geeft uitvoering aan het onderzoek door te participeren in het project Overheidsparticipatie en Burgerkracht (OPBK), georganiseerd door Arcon en Stimuland.
- Het presidium bespreekt in juni 2016 een notitie kaderstellende onderwerpen raad, en stelt vast om onder meer het onderwerp Right to Challenge op te pakken. Een werkgroep gaat van start. 1e bijeenkomst 27 oktober 2016 en bespreekt wat RtC is, dat een Plan van aanpak nodig is met Kaders/randvoorwaarden, een Budget beschikbaar moet komen voor experimenten/pilots en een Plan van aanpak om inwoners uit te dagen om met initiatieven/voorstellen te komen. Daar is later aan toegevoegd de opdracht uit de motie Right to Challenge, vastgesteld in de raad van 8 november 2016 (programmabegroting) 'Het benodigde bedrag beschikbaar te stellen door de raad op basis van het gevormde werkplan van de werkgroep van de raad.'

Toelichting op de werkzaamheden van de werkgroep

In februari zijn de twee parallele lijnen samengevoegd. De werkgroep is daar op aangepast en verbreed: De werkgroep bestaat uit Thea ten Have, Sonja Roessink, Anja ter Harmsel, Ruben Minkjan, André Oonk, Janine Pelleboer (beleidsmedewerker). Arcon in de persoon van Ruth Deddens is daar als externe partner aan toegevoegd.

De werkgroep is bij elkaar geweest op 8 februari (thema aftasten, werkwijze bespreken), 27 februari (vanaf dat moment met Arcon), 20 maart, 3 april, 24 april.

Vanaf eind februari tot en met eind april is de werkgroep bezig geweest met het opstellen van een uitnodiging ofwel concept oproep aan inwoners. Aan de hand van deze praktijkopdracht komen keuzes aan de orde: wie willen we waarop uitdagen en binnen welke kaders.

De eindproducten bestaan uit een concept oproep en een notitie waarin de keuzemomenten zijn vastgelegd (de notitie is naar voorbeeld van de gemeente Groningen).

In de laatste bijeenkomst komt aan bod dat we nu wel als raadsleden keuzes hebben gemaakt, maar dat we dit ook aan (vertegenwoordigers van) inwoners zouden moeten voorleggen.

Idee is om een bijeenkomst te organiseren waarin die keuzes in een snelkookpan tot stand komen op een avond die daarnaast ook uitnodigend en leuk moet zijn. Na afloop hebben we dan drie producten liggen, de bevindingen van de werkgroep, van inwoners en een concept oproep.

De werkgroep (zonder raadsleden) heeft op 6 juni het college in een themasessie bijgepraat. Daaruit bleek dat het begrip Right to Challenge nog heel verschillend wordt uitgelegd, geven collegeleden aan dat het niets nieuws is en we dit al doen en wordt de vraag opgeworpen in hoeverre het met name over uitvoering gaat (collegetaak) en in hoeverre over kaders stellen (raad). Er zijn geen conclusies getrokken, de sessie is vooral één van uitwisseling geweest.

Samenvatting van de uitwisseling tijdens de informele raadsbijeenkomst

Er ontstaat een levendige, positieve discussie over Right to challenge, hoe goed dat past binnen de lopende ontwikkelingen van Hellendoorn. Maar ook over de definitie: wat verstaan we onder Right to Challenge, of er kaders/randvoorwaarden gesteld moeten worden bijv. wel/geen loonkosten, moet er sprake zijn van een groep van inwoners of is een individuele inwoner voldoende.

Wat is Right to Challenge: Aan de hand van een voorbeeld wordt het verschil tussen burgerinitiatief en RtC duidelijk gemaakt: Willen inwoners op een plek een nieuwe speeltuin, dan hebben we te maken met een burgerinitiatief. Willen inwoners het onderhoud van een bestaande speeltuin overnemen, dan spreken we van RtC.

Het groenonderhoud in Haarle en Weversstraatje in Nijverdalen zijn bekende RtC-projecten. Andere voorbeelden die al eens zijn genoemd: Hulpfondsen, dorpsbudgetten.

Kaders:

Wie? Groep of 1 persoon? Als het idee goed is, dan moet er een breder draagvlak te krijgen zijn dan van één persoon. Ook vanuit continuïteit is dat wel van belang.

Reguliere ondernemers mogen ondersteunen, maar inwoners nemen het initiatief. Wel opletten op concurrentievervalsing, meer op maatschappelijke effecten sturen dus via maatschappelijk aanbesteden.

Wat? Wat overnemen? Overnemen van diensten, diensten kosten geld, hoe zit dat dan met aanbesteden? Door veel meer naar maatschappelijke effecten te kijken dan naar aanbesteden van zakelijke diensten. En vanuit die maatschappelijke effecten kan een gemeente ook bij RtC wel afspraken maken over bijvoorbeeld norm wsw of sroi overnemen. Loonkosten? Moet kunnen, bijv. coöperatie voor zorg kan niet alleen uit de voeten met vrijwilligers, dus moet ook loonkosten kunnen uitbetalen.

Verantwoordelijkheid. Rol gemeente: je blijft verantwoordelijk, is nu ook zo bij uitbesteding aan bedrijven. Inwoners pakken wel de regie, doen het op hun manier, Verschil is gemeente huren nu niet bedrijf in, maar groepje inwoners.

Meest belangrijke kader: niet alles dichtspijkeren, te veel omkaderen, gewoon gaan doen, kiek'n wat t wot: leren van pilots

Inwoners bereiken

'Hoe bereiken we onze inwoners':

Facebookcampagne wordt genoemd, evenals een avond voor maatschappelijke organisaties zodat die dit ook kunnen oppakken richting inwoners.

Inwoners uit andere gemeenten mooie voorbeelden laten zien (in Facebook campagne, YouTube filmpjes, bijeenkomst, etc) uit Hengelo, Deventer, Groningen, Zwolle.

Inwoners niet het gevoel geven dat we iets over de schutting gooien.

Zeker niet als voorwaarde stellen dat het goedkoper moet, beter om te communiceren tegen zelfde prijs en in je achterhoofd houden dat bij een maatschappelijke meerwaarde de kosten wellicht iets hoger zouden mogen zijn.

Werkgroep wil weten wat Inwoners: zeggen/vinden. Geen belangstelling? Dan houdt het op. De aanwezige raadsleden vinden het prima om inwoners, adviesraden, PB's bij te betrekken, ook het welzijnswerk goed bij dit proces betrekken.

Zorg van te voren voor een goede, duidelijke Hellendoornse omschrijving, en voor goede monitoring van pilots. Dus geen afrekencultuur: we kiezen voor uitproberen.

De brief is in concept goed, de kwetsbare opstelling wordt gewaardeerd, geef wel voorbeelden aan, zorg ook voor een aantrekkelijke vertaling van brief naar flyer. .

Agendapunt 2: Vervolg

Voorstel werkgroep

De werkgroep stelt voor, dat wat er nu ligt mee te geven aan het college. Dat zou dan inclusief een advies zijn voor de vervolgstappen. Ook zou de werkgroep in het verdere proces daar in mee willen blijven denken, over onder meer een bijeenkomst voor inwoners (belangstellende inwoners, de adviesraden BLOS, WMO-raad, plaatselijk belangen, buurt aan zet groepen, De Welle etc). Het idee is om hen ditzelfde proces (brainstorm en 'voorlopige' keuzes maken) in een snel tempo ook door te laten maken. Die bevindingen kunnen dan naast die van de werkgroep worden gelegd om te zien in hoeverre er overeenkomsten zijn of toch andere uitgangspunten nodig zijn.

Discussie en uitkomst

Qua hoe nu verder met vervolgproces zijn er twee geluiden:

Enerzijds is er de gedachte om het totaal aan producten (bevindingen werkgroep, bevindingen inwoners, concept oproep) aan college voor te leggen, want het gaat vooral om een uitvoeringsvraagstuk. College wordt dan gezien als koppeling naar uitvoering en organisatie die dat dan moet bewaken.

Anderzijds willen raadsleden zelf het stuur in handen houden of beter gezegd met name inwoners meer stuur in handen geven.

De aanwezige raadsleden geven mee aan de werkgroep dat zij pleiten voor een initiatiefvoorstel gebaseerd op de bevindingen vanuit de werkgroep en de opinie van de inwoners ter vaststelling voor te leggen aan de raad en dat initiatiefvoorstel dan aan het college mee te geven.

Hoe nu verder: de werkgroep aan zet

De afgelopen twee jaar heeft de raad al vaker een initiatiefvoorstel gedaan, om het college kaders te kunnen meegeven bij de verdere uitwerking. Dat zou ook goed kunnen bij een nieuw onderwerp als Right to Challenge waar je als raad Hellendoornse kaders wilt meegeven aan het college.

Dus de uitgangspunten, zoals ook besproken in de bijeenkomst, kunnen we verder uitwerken en in een initiatiefvoorstel via presidium vast laten leggen door de raad.

Vanuit volksvertegenwoordigende rol, en in combinatie met de raad de boer op/oor te luisteren leggen bij de bevolking, past daarin ook de actie om het oor te luisteren leggen bij PB, adviesraden, De Welle en andere geïnteresseerde inwoners om hun bevindingen mee te nemen in het totaal. Dat maakt dan onderdeel uit van het initiatiefvoorstel.

Als raad heb je dan de kaders geschetst waar het college uitvoering aan kan gaan geven. Ook richting organisatie. Want voor uitvoering moet er dan ook nog wel een en ander gebeuren.

Volgende week woensdag 21 juni heeft de werkgroep een overleg en zal dit verder uitwerken.

Daag de gemeente uit!

5 september 2017

Aanwezigen: leden van de Wmo raad, Wijkvereniging de Blokken, PB Haarle, PB Marle, Reggewoon, Stichting de Welle, Buurt aan Zet!, Dorpsraad Hellendoorn, vrijwilligers

Gemeente Hellendoorn: raadsleden, Wethouder Coes en Wethouder Beintema, clustermanager Samenleving, beleidsmedewerker Maatschappelijke Ontwikkeling.

Arcon: Michel ten Vaarwerk(avondvoorzitter) en Ruth Deddens

Doel van de avond: Tips krijgen van inwoners die ervaring hebben met initiatieven opstarten. Waar moeten we als gemeente op letten als het gaat om 'het recht om uit te dagen'? Wat is belangrijk? Wat zijn valkuilen? Hoe wakkeren we ideeën aan?

Het recht om uit te dagen: inwoners kunnen taken en diensten overnemen van de gemeente (en daarbij ook verantwoordelijkheden en middelen)

Opening van de avond

Filmpje getoond over 'het recht om uit te dagen': https://m.youtube.com/watch?v=GM_BlbWsgcc

Naar aanleiding van het filmpje, welke voorbeelden kennen we in de gemeente Hellendoorn die gelinkt zijn aan het recht om uit te dagen?: *Overname van groen door Plaatselijk Belang Haarle, Subsidies in de kernen, Noord- Zuid verbinding, Groenbeheer in Haarle, Sporthal en dorpshuis, Stichting Hulpfonds, Beheer van dorpshuis Daarle*

Aan de hand van de voorbeelden werden er een aantal tips gegeven:

- Zorg voor niet meer dan 1 à 2 projecten voor een kern.
- Succes behaal je door een 'win win win' situatie: zorg dat er geen verliezers zijn.
- De ambitie van een individu kan hoog zijn, en de ambitie van een wethouder kan ook hoog zijn maar daarna kom je in de realiteit. Een idee wordt soms niet direct gedragen in de cirkel om ons heen. De reden dat de overname van het groenbeheer in Haarle een succes werd was dat het een 'win win win' situatie was. Het kost tijd om dat te creëren. Iedereen moet delen in de overwinning.
- Blijf steeds herhalen als je een initiatief hebt, de aanhouder wint, geef het als initiatiefnemer niet te snel op.

Casusbespreking:

Aan de hand van een casusbespreking in drie groepen zijn de volgende tips verkregen:

Tiplijst: wat heeft u als initiatiefnemer nodig?

- Openheid en eerlijkheid naar elkaar.
- Gelijkwaardigheid.
- Als je iets wilt overnemen, let er dan wel op dat het realistisch is. Onderzoek nadere details samen met een onafhankelijke deskundige erbij. Je hebt niet alleen draagvlak nodig, maar bij de verdere uitwerking ook goed inzicht in het financiële plaatje.
- Begin klein, baken een project af. Voor de casus zou dat inhouden om niet direct het hele zwembad over te nemen maar een onderdeel en daar mee beginnen.
- Wees overtuigt van je eigen idee.
- Zoek de juiste kartrekkers. Zorg dat één inwoner niet in zijn eentje alles zelf naar zich toe trekt.
- Wie wordt er beter van: zorg dat jij, inwoner en gemeente er beter van worden: 'win win win'.
- Zorg ervoor dat het initiatief maatschappelijk nut heeft.

CASUS: Je wilt als zwemvereniging het beheer overnemen van het plaatselijke zwembad. Je bent er van overtuigd dat de faciliteiten van het zwembad beter benut worden als je als plaatselijke zwemvereniging het beheer overneemt.

- Tiplijst: Wat heeft u als initiatiefnemer nodig?
- Waar moet de gemeente op letten?
- Zie je voor jezelf ook een rol als adviesraad/PB/Bewonersgroep/ Maatsch. Org? Zo ja, Welke dan?

- Zorg voor hulp.
- Randvoorwaarde: als initiatiefnemer moet je goed in kunnen schatten of iets het juiste moment is om te beginnen, soms lukt iets wel op een bepaald moment wat op een ander moment niet lukt.
- Begrip hebben voor het proces: het kan niet van de één op de andere dag klaar zijn.

Waar moet de gemeente op letten:

- Gemeente moet loslaten en een houding aannemen van 'hoe gaan we dat oplossen' en niet van 'ja maar': oplossingsgerichte houding en geen probleemgerichte. Ook initiatiefnemers moeten een oplossingsgerichte houding hebben.
- Zorgen voor één positief aanspreekpunt/contactpersoon die blijft trekken aan collega's en die 'out of the box' kan denken.
- Duidelijkheid geven: transparantie van regels
- Waardering uitspreken: ga als contactpersoon eens langs bij de vrijwilligers, met broodjes en een kan koffie, als ze met het project bezig zijn.
- Luisterend oor.
- Op continuïteit letten: bespreken of en wanneer er een evaluatiemoment nodig is.
- Het algemeen belang bewaken.
- De wettelijke kaders toetsen.
- Een reëel go of no go moment vaststellen.
- Verantwoordelijkheden vastleggen.
- Letten op / ondersteuning bieden bij goed ondernemersplan voor wat betreft financiën, continuïteit, betaalde krachten, advies geven over juiste rechtsvorm, adviseren over samenwerkingsverbanden, etc.
- Beperk het niet tot bepaalde onderwerpen. Alles is welkom en dan kijk je samen hoe je verder kunt komen of niet.
- Benadruk ook dat Right to Challenge een recht is. Mijd een situatie waarin je het gevoel geeft dat er een financieel tekort is/ bezuinigd moet worden.
- Kom je er niet uit, geef een initiatiefnemer dan wel het gevoel dat hij/zij gehoord is.
- Ambitieniveau van alle partijen op hetzelfde niveau: dan pas succes.

Rol als adviesraad/PB/Bewonersgroep/ Maatsch. Org?

- Bemiddelaar
- Met mensen in je netwerk hierover spreken, dan warm houden en vorm zien te geven, wel Plaatselijk Belang bij nodig om naar het idee naar de gemeente te brengen
- Successen delen

Hoe wakkeren we ideeën aan?

- Veel bekendheid geven over de mogelijkheden: PR. Ook Facebook, social media inzetten met uitvraag naar ludieke ideeën. Ook om jonge mensen erin te betrekken.
- Betrekken van inwoners die weer hun netwerk erbij betrekken.
- Betrek inwoners stap voor stap bij processen waar ze nooit bij betrokken waren en bouw dat vervolgens uit.
- Podium geven aan successen die er al zijn: weversstraatje, groenbeheer Haarle: Mensen die aan de wieg staan van die projecten er over aan het woord laten.
- Op kleiner niveau uitleggen bij diverse verenigingen wat het recht om uit te dagen is

Vervolg

Deze bijeenkomst zat de politiek/het bestuur er als toehoorder bij, volgende keer geldt dat ook voor de organisaties zoals die vanavond aanwezig waren, om het woord te laten aan de inwoners die aangeven dat ze de gemeente uit willen dagen. Het verslag van de bijeenkomst wordt rondgestuurd

en is voornamelijk bedoeld als levend document: opmerkingen en aanvullingen zijn welkom. Mail voor vragen of opmerkingen naar j.pelleboer@hellendoorn.nl.

Dames, heren,

Graag nodigt de gemeente u uit voor een **themabijeenkomst 'Daag de gemeente uit!'** op **dinsdagavond 5 september, aanvang 19.30 uur**, locatie Hellendoornzaal in het Huis voor Cultuur en Bestuur.

We willen als gemeente graag weten hoe we ons het beste kunnen laten uitdagen door inwoners die taken over willen nemen van de gemeente. Dit kunnen we niet zonder uw hulp!

Vanuit uw ervaring met burgerinitiatieven, co-creatie, dorpsplannen, burger- en overheidsparticipatie, etc. weet u als geen ander wat inwoners van een gemeente verwachten en nodig hebben om taken te kunnen en willen overnemen. Natuurlijk inclusief de financiële middelen.

De gemeente is verantwoordelijk voor veel taken, zoals het groenonderhoud in de openbare ruimte, het verstrekken van hulpmiddelen voor mensen die slecht ter been zijn en mensen begeleiden naar werk. Soms doen we deze taken zelf, soms besteden wij deze uit aan andere partijen. Als gemeente willen wij inwoners de kans bieden en enthousiasmeren om mee te dingen naar de opdracht voor uitvoering van een taak.

Op de themabijeenkomst 'Daag de gemeente uit' gaan we stap voor stap aan de hand van een fictieve casus met u doornemen hoe we als gemeente zo goed mogelijk aan kunnen sluiten op de wensen en behoeften van een 'initiatiefnemer'. Waar moeten we als gemeente op letten? Wat is belangrijk? Wat zijn valkuilen en welke kaders zouden we moeten vaststellen voor we de boer op gaan om inwoners op te roepen om de gemeente uit te dagen?

Naast vaststellen van kaders zullen we als gemeente ook de boer op gaan om inwoners enthousiast te maken voor het overnemen van taken en ook daar hebben we uw hulp hard bij nodig. Wellicht kunt u ons op 5 september al suggesties en tips meegeven met wat we vooral wel of juist niet moeten doen.

Een werkgroep, een aantal raadsleden en wethouder Johan Coes zijn op deze bijeenkomst aanwezig om te luisteren naar uw inbreng.

Doet u mee? Geef u dan op. Aanmelden kan tot uiterlijk 29 augustus via griffie@hellendoorn.nl. Kunt u niet, maar bent u wel geïnteresseerd? Ook dat horen we dan graag van u!

Met vriendelijke groet,
Namens de werkgroep

Karin Zomer